

Prædiken til 22.s.e.trinitatis i Ribe domkirke

747 Lysets engel går med glans
289 Nu bede vi den Helligånd
392 Himlene, Herre
41 Lille Guds barn, hvad skader dig
Nadver: 313 Kom regn af det høje
752 Morgenstund har guld i mund

Disciplene spørger Jesus: "Hvem er den største?"

Det er et spørgsmål, som hører til i verden, men det er ikke et spørgsmål, som hører himlen til.

Disciplenes spørgsmål: "Hvem er den største i Himmeriget?" er dybest set meningsløst. Spørgsmålet om hvem, der er størst, og talen om himmeriget kan ikke forenes.

Det understreger og viser Jesus for disciplene ved at trække et barn frem i deres midte.

Idet han peger på barnet, byder han disciplene, at de skal vende rundt på deres egne forestillinger.

De skal forstå, at deres egne domme er relative, beror på deres eget snævre perspektiv, deres selvcentrerede blik og syn på verden.

De skal i stedet dreje 180 grader rundt¹ og indse, at hvis de ikke bliver som det lille barn foran dem, så kommer de slet ikke ind i Himmeriget.

Jesus får dermed sagt to ting.

For det første: Disciplenes spørgsmål: "Hvem er den største i Himmeriget?" er irrelevant.

For det andet: Husk Gud vender tingene på hovedet! Guds himmel er der, hvor størst er den, der ydmyger sig. I Guds øjne er vi alle som det lille barn.

Og som Gud ser på os og tager hånd om os, sådan skal vi

¹ jf. det græske ord for omvendelse er ikke metanoew, men strephw, som betyder dreje og vende rundt.

også tage os af hinanden og drage omsorg for vores næste.
Vi skal ikke stræbe efter at være størst, men vi skal tjene Gud og tjene hinanden.

Hør friheden i disse ord! Pak målebåndet sammen, se begrænsningen i alle dine egne skøn og vurderinger! Drop sammenligningen med de andre. Hold fri fra dig selv og engager dig i din verden, i den hverdag og det liv, du lever og deler med andre.

Vi lever på alle måder i et samfund og en tid med en overdreven tillid til sammenligninger. Vi skal gerne have tal og resultatmål på stort set alt.

Digitaliseringen og mulighederne for sammenligninger er blevet så rige, at det ligefrem kan drive alt liv ud af en institution som f.eks. en skole.

Kontrol og systemiske sammenligninger kan måske give en vis tryghed for at tingene bliver gjort, men de kan også ødelægge ethvert fællesskab, en dybereliggende ansvarfølelse og dermed fjerne fokus fra det, vi egentlig er sat i verden for og skal tjene til og tjene for.

Jesu ord er derfor befriende. De holder os fast på det egentlige og mest betydningsfulde i verden, ved det at leve som Gudsskabninger på jord.

Jesus siger: Størst er det lille barn, og størst er den, der tjener og drager omsorg for andre.

Sådan ser Gud på os og hans bud til os er enkle og klare: Gør ligeså! Elsk Gud, og elsk din næste! Tjen hinanden!

Dom over den, der lægger fælder ud for andre og sig selv

Efter denne opfordring til, at vi dropper vores indbyrdes sammenligninger og forstår, at Guds vurderinger af os har en anden målestok end den, vi dømmes os selv og andre med, så får vi som Jesus tilhørere en advarsel. Ordene er hårde: Jesus kommer ligefrem med bål og brand.

Det værste et menneske kan gøre, siger Jesus, er at bringe et barn, ja, et andet menneske, til fald.

Det græske ord bag oversættelsen "at bringe til fald" er udsagnsordet "skandalizw". Heri genkender vi ordet

”skandale” og at ”skandalisere”.

Det græske ord betyder at få en til at begå en synd. Ordet har egentlig sin rod i navneordet: `en fælde`, `en snare`, `en snublesten`.

Det værste vi kan gøre er altså at få andre til at falde i en fælde, føre andre i ulykke og fordærv.

Jesus lægger ikke fingrene imellem, når han siger, at hvis og når, vi gør det, så var vi bedre tjent med at få en møllesten om halsen og blive sænket i havets dyb. Det er hårde ord.

Jesus siger: Ve dig, hvis du bringer andre til fald. Du er bedre tjent med at undvære din ene hånd, dit ene øje eller dit ene ben end blive årsag til fald. Du kan ikke undsige dig dit ansvar for andre.

Jesus opfordrer os derfor til et selvopgør.

Vi er ganske vist kun mennesker, og som sådan undgår vi ikke at føre os selv og andre på afveje, men ligesom vi skal droppe vores trang til at sammenligne os med andre skal vi også droppe vores forsøg på at undskylde os.

Mennesket er ikke kun et produkt af tid og rum, og vi kan ikke blot undskylde os med en ulykkelig barndom eller søge andre bortforklaringer for den skyld, vi uundgåelig pådrager os i livet.

Vi har selv et ansvar for vores liv, og vi holder også en stump af andres liv i vores hænder. Og ansvar har vi trods alle vores manglende evner og manglende forstand, trods alle vores manglende kræfter og manglende blik for hinandens ve og vel.

Jesus taler sig tydeligvis i evangeliet i dag varm.

Det er en hjertesag for ham at pege på barnet i os, og i barnet at vise os, hvem vi er, og hvad vi har af ansvar for hinanden.

Hvor små vi er som mennesker. Hvor afhængige vi er af hinanden og af Gud vores far i himlen. Ja, at vi som børn af Gud er givet en stor og varig relation til ham.

Her skal vi ikke spille tiden med at spørge: Hvem er størst i himlen, men vi skal tag fat i livet og værne om hinanden.